



Nadomestni habitati na zavarovanih območjih

Izravnalni ukrep zaradi poseka
zaščitene rdečelistne bukve pri Operi

Vesna Juran, ZRSVN



ZRSVN

Značilnosti zavarovane naravne vrednote

- **Naravni spomenik** - Bukev pred Opero, Odlok o razglasitvi spomenikov naravne in kulturne dediščine na območju občine Ljubljana Center med Aškerčevo, Tivolsko in Slovensko cesto, Ur. l. RS, št. 60/93;
- Pri Operi v Ljubljani raste **izjemna debela** rdečelistna bukev.
- Sodi med najmogočnejše bukve v mestnem jedru Ljubljane. Njen obseg je **izjemen**. Obseg debla v prsni višini meri **356 cm**. Drevo meri v višino **24 m**.



ZRSVN

Zavarovana rdečelistna bukev pri Operi





ZRSVN

Postopek, zakaj nadomeščanje, pogoji po ZON

- Pri dozidavi in adaptaciji Opere v Ljubljani je bilo potrebno odstraniti zavarovano rdečelistno bukev.
- Za to je bilo potrebno izvesti postopek prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave skladno s 102. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 41/04 – ZON - B).
- Izravnalni ukrepi so dejavnosti, posegi ali ravnanja, s katerimi se nadomesti predvidena ali povzročena okrnitev narave.

Oblike izravnalnih ukrepov so:

1. vzpostavitev **nadomestnega območja**, ki ima **enake naravovarstvene značilnosti**,
2. vzpostavitev **drugega območja**, pomembnega za **ohranjanje biotske raznovrstnosti oziroma varstvo naravnih vrednot**,
3. **plačilo denarnega zneska** v vrednosti povzročene okrnitve narave, ki se nameni za ohranjanje biotske raznovrstnosti oziroma varstvo naravnih vrednot.



ZRSVN

Predlogi izravnalnih ukrepov:

- Ureditev mokrišča ob Koseškem bajerju
- Revitalizacija ribnika v Tivoliju
- Odkup suhih travnikov pri Savi v Klečah
- Renaturacija potoka Glinščica



ZRSVN

Izravnalni ukrep

1. Nadomestni habitat :

Na podlagi razgovorov je bilo ugotovljeno, da je najprimernejši ukrep **ureditev mokrišča na zahodni strani Koseškega bajerja**, ki bi s stališča ohranjanja biodiverzitete pomenil zelo pomemben biotop redkih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst .

MOL je imela že sprejet izvedbeni prostorski načrt za vzpostavitev takšnega območja, zato bi bila realizacija možna in hitra, kar je bil interes Ministrstva za kulturo, ki bi želeli hitro nadaljevati postopek pridobivanja dovoljenj za graditev Opere. Za ta izbrani izravnalni ukrep je bila izdana odločba Vlade.

Vendar do realizacije ni prišlo, saj se je ustavilo pri lastništvu na območju predlaganega izravnalnega ukrepa.



ZRSVN

2. Nadomestni habitat :

Zato se je postopek prevlade javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave ponovil in izbran je bil drug izravnalni ukrep **renaturacija ribnika Tivoli**, za katerega je imel MOL že pripravljen projekt.

Ribnik ima značaj parkovnega jezera, v katerem se prehranjuje, razmnožuje ali pa je v njem našlo bivališče veliko število živalskih vrst (ribe, raki, žabe.....).

Takšna vodna telesa omogočajo razmnoževanje mnogim dvoživkam, ki se v spomladanskem času selijo v ribnik, kjer se pariyo in odlagajo mrest.

Po obnovi v sredini devetdesetih let je bil ribnik s stališča naravovarstva močno okrnjen.

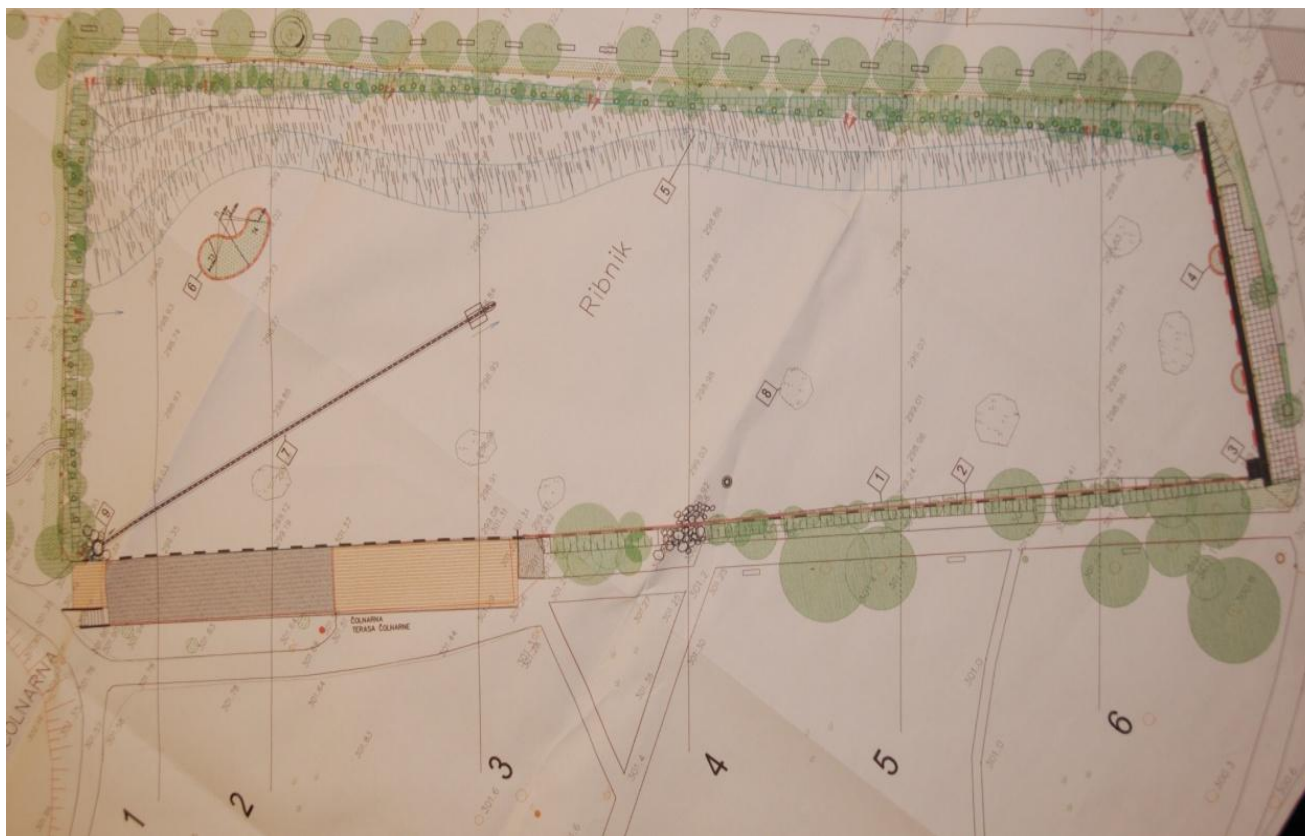
S čiščenjem dna in preoblikovanjem brežine je zaradi spremenjenih pogojev v ribniku, izginilo mnogo živalskih vrst. Tudi voda je močno odtekala, s tem pa je bila povečana evtrofizacija ribnika. Zato smo bili mnenja, da bi se pristopilo k revitalizaciji, tako da bi se ponovno ustvarili in izboljšali pogoji za naselitev živali in rastlin.

Ministrstvo za kulturo je bilo zelo zainteresirano za ta projekt, saj je bil v celoti pripravljen, potrebno je bilo pridobiti le še soglasja.



ZRSVN

Načrt renaturacije ribnika v Tivoliju



PREDLOG UKREPOV

- 1 Urditev obale z leseno kaštno zgradbo
(obdelano v mapi 3 –načrt gradbenih konstrukcij)
- 2 Redčenje obstoječe zarasti
- 3 Urditev izpusta vode iz ribnika
(obdelano v mapi 3 –načrt gradbenih konstrukcij)
- 4 Ozelenitev južne obale
- 5 Urditev plitvin na vzhodni obali
(obdelano v mapi 3 –načrt gradbenih konstrukcij)
- 6 Urditev otoka
(obdelano v mapi 3 –načrt gradbenih konstrukcij)
- 7 Urditev dotoka vode v ribnik
(obdelano v mapi 3 –načrt gradbenih konstrukcij)
- 8 Zasaditev lokvanjev v skupinah
- 9 Urditev vtočnega objekta
(obdelano v mapi 3 –načrt gradbenih konstrukcij)

REVITALIZACIJA IN SANACIJA RIBNIKA TIVOLI



ZRSVN

Renaturacija ribnika Tivoli



Na zahodni brežini ribnika je bilo v dolžini 86 m izvedeno **obrežno zavarovanje iz lesenih pilotov**. Iz izkopnega materiala je bila na vzhodni brežini **oblikovana plitvina**, na kateri je **zasajeno trstičje**. Na južni brežini sta tik ob obstoječem betonskem zidu oblikovana **dva lesena polotoka**, zasajena z **močvirskimi rastlinami in plezalkami**, na južni brežini pa je na novo izveden iztok iz ribnika. Z dna ribnika je bil odstranjen mulj, nato pa so bili na dno zasajeni **lokvanji**. Ob čolnarni je urejen dotok v sredino ribnika, s čimer bo omogočeno delno kroženje vode.

Ureditev sledi **vodni direktivi**, ki tudi za umetna vodna telesa narekuje ukrepe za doseg **dobrega ekološkega potenciala** vodnega telesa.



ZRSVN

Kaj smo izgubili?



Kaj smo dobili?





ZRSVN

Kaj smo pridobili?





ZRSVN



Hvala za pozornost